

Prologus auctoris in Esdras

tu: et nertus ferre cervix tua. a Excitavi ira. Glo. Iniquis actibus puocando. Excitat ergo iracundia dei q mala cora eo comittit. b Abominatiões. Quia singularit dixerat malū: ne qd crederet manassen vnu solū pctm fecisse: ideo subiungit pluraliter: abominatiões. i. pctā mortalia: q deus abominat. c

Offensioes: qz oē pctm est offendicū faciēti: qz eo offendit ad ruinā. Vel abominatiões z offēsiões vocat idola. Un. iij. Regl. xxiij. c. Offēsiões moab et melchom: abominatiões filiorum amnō. d

Flecto. q. d. Facio qd possum. Glo. Be nua cordis flectit: vt simplici postulatione delectat qd pterua p sūptiōe pegerat. In similitudinē hoīs exterioris: interiorē describit. e Ad te: Vel: a te. f Bonitātē: id ē misericordiā. g

Peccavi dñe peccavi. Glo. Iteratio cōfiteōi: qz est hūilitas supplicantis. q. d. Peccavi spiritu: peccavi cogitationibus: peccavi factis: peccavi forinsecus: peccavi extrinsecus: peccavi i

a ratio mihi: qz excitavi iracundiaz tuā: et malū corā te
b feci / statuēs abominatiões
c et multiplicās offēsiões.
d Et nūc flecto genua cordis mei: pccā ad te bōitātē dñe:
e Peccavi dñe peccavi: et iniquitatez meā agsco. Peto rogā te dñe: remitte mihi: remitte mihi: ne simul perdas me cū iniquitatibus meis:
f neq in eternū referues mala mihi: quia indignū saluabis me: scdm magnā misericordiam tuam: Et laudabo te semper omnib diebus vite meę: quoniā te laudat omnis virtus celorum: q et tibi est gloria in secula seculorum: Amen.

Explicit oratio Manasses regis iuda.

Remitte mihi remitte mihi. His dicit remitte: quia bis dixerat: peccavi. Glo. Mō leui pñunciatione doloris hęc verba sunt relegenda: sed cum eadē gravitate q dicta sūt a pccante. Itē Glo. Mō leuis pcurrat anim⁹ acer ista: sed cū dolore graui/et paciētia tristi: i paucis vrbis vim magne rei sapiat coartari. Penitens qppe/aut tacitus labijs/fletib⁹ idulgentiā silētiō depceat: Aut etiā si loquendū aliqd ex dolore cōtriti pectoris suadet/ paucis loqf: qz mētis cōtritiō/nō oris locutiō/dñicaz pietatē iflectit. Cor em cōtritū z humiliatū deus nō spernit. ¶ Ne simul pccas. Nota iniquitates nullā hñe substantiā. Omne qppe peccatū/sebris est aīe: q dū aufert/ in nihilū reuocat. Mō ait: ne dānes me cū iniq. m. Qd em damnat/ in substantia sua reuocat/ quef: Qd hō perdit/ z eterne pdif: Id agit/ vt qd habebat/ in nihilū redigat: nō alicubi pditū habeat. ¶ Mō dicit. x. d. Corripe me dñe: verūtm in iudicio/nō i furore: ne forte ad nihilū redigas me. k Cū iniquitatib⁹ meis. Glo. Sole peccatū q me fecit perdere laborat. l Referues: in memoria tua/ad puniendū. m Indignū sal. Glo. Indignos saluat dñs: nō p merito delictoz retributionem impendēs: sed ppter misericōie bonū/veniā supfundēs. Dignus est em q saluat indignū: z ex dignitate sua facit dignū/que culpabilis vite tractus faciebat indignū. n Scdm magnā misericōiam. Glo. Qui fm magnā misericōiaz se qrit saluari: non tpalis/ sed eterne vite salutē inqrit. Equidē misericōdiā pñere ad hęc vitā tpales estimo: magnā autē misericōiaz/remuneratiōi vel reuocatiōi cōcurrere sempiternę. o Diebus dieb⁹. Glo. Prudēs expectatoz eterne salutē/nō pauco tpe/ sed oī tpe vite sue deū laudat. Mō vno die z pauco tpe: sed oībus dieb⁹. Qui em pseuerauerit vsqz in finē/hic salu⁹ erit: Matth. x. c. Glo. Deus in dieb⁹ vite laudat: in dieb⁹ autē mortis nō pōt laudari. Sic itaqz q delictoz mortē subditus iacet/iniquitatibus inuoluit/deū laudare nō pōt. Mō em ē speciosa laus i ore peccatoris: Ecclj. xv. b. Cōuersus vero cū fuerit: itaqz de

more translat⁹ ad vitā/ilico laudis officio dignus inuenit: cōsorsqz supiorib⁹ virtutib⁹ iudicat/ dū illū laudat in terris/ que ille quoqz glorificauit in supnis. p Dies virt⁹. Glo. Cherubin/seraphin/throni/dñationes/ archāgeli/sedes/virtutes/angeli/ministri: atqz multa sūt officia/ que fortaſse aut nos in libris posita sacris/nō possumus inuenire: aut humanis celata sensibus/inquirere nō valem⁹. q Tibi est gloria. Glo. Est gloria tpalis: de q: Me timuerit cū diues fact⁹ fuerit homo: et cū multiplicata fuerit gloria dom⁹ ei⁹. Est et alia gloria sempiterna. Sit gloria dñi in seculū: cui et humana creatura et angelica famulantur: Amen.

Explicit Expositio orōnis Manasses.

Reuerendissimi in christo patris et dñi/dñi Hugonis rē. Cardinalis/ in Postillā super librum Esdrę/ Prologus.

Reuertere reuertere sunamitē rē. Vox est spōsi Cantl. vi. d. Per sunamitē istā accipitur synagoga: ecclesia: aīa. Interpretat em sunamitis/ captiua vel dissona: qd tribus pdictis satis cōuenit elegāter. Synagoga em captiua fuit i babilonica seruitute/ sub nabuchodonoso: Ecclesia etiā captiua fuit i infidelitate/ sub diabolo: Aīa captiua fuit in vitijs/ sub pctō. Quilibet istarū sic captiuata/ dissona ē deo: nō cōsona: tū i harmonia sbor: tū i cōsonitate moz. In harmonia verbor: qz nec loqf/ nec pdicat/ neqz sentit/ q ecclia catholica spōsa ē christi. In cōsonitate morū: qz nō ambulat cū pñsensu i domo dñi: q habitare facit vniūsmozis i domo. At q tu synagoga: o tu ecclia: o tu aīa/ libera sis et cōsona deo: reuertere reuertere: reuertere reuertere. i. a qttuoz mūdi climatib⁹: Ad spōsuz tuū: que qsi meretricē z adulterā dimiseras/ festina redire. Un. Diere. iij. a. Fornicata es cū amatorib⁹ multis: tū reuertere ad me/ et ego suscipiā te dicit dñs. Vel reuertere a malo: vel declinādo: mente et corpe reuertere/ faciēdo bonū. Vel reuertere/ p cōtritiōe: p cōfessio/ nē: p satisfactiōe: p superogatiōe. Vel reuertere i adolescētia: reuertere in iuuetute: reuertere in senectute: reuertere in senio. Un. Matth. xx. dñs quater extiuit cōducere oparios in vineā suā. Hinc etiā dicit Ecclj. xxxvij. c. Mō dicit dñs de⁹: A qttuoz ventis veni spiritus/ et insuffla sup interfectos istos. Esdras igif ad litterā/ agit de reditu synagoge a captiuitate babilonica: Mystice autē de reditu ecclesie ab infidelitate ad fidē: Moraliter autē de reditu aīe a vitijs ad virtutes. Triplex ergo est materia esdrę in hoc libro. Historica. i. redit⁹ synagoge: mystica/ redit⁹ ecclesie: tropologica/ redit⁹ animę. Intentio vero auctoris/ circa materiā versatur. Artilitas vero est/ cognoscere opa dei: iusticiā z misericōdiā ei⁹. Iusticiā quidē/ p quā captiuati sunt iudgi/ merit⁹ eoz exigētib⁹: Misericōdiā vero/ p quā liberati sunt z reducti in terrā suā. Diuidit autē liber iste in duos libros ptiales: sicut dicit Hiero. Primus diuidit in duas ptes. In prima pte. psequit facta iosue et corobabel/ atqz sua. In secūda pte. psequit facta neemie: q sub astyage rege psarū: cui⁹ pincer na erat: licentia impetrata/ muros hierlm repauit. Legit autē et ordinatur liber iste immediate post paralipomenon: vt dicit Hiero. in libro de hebraicis qstionibus: eo q idē sit finis paralipomenon/ et principiū hui⁹ libri. Historia tñ tobij pcessit historiā hui⁹ libri: Unde et quidā Tobia ante esdrā oz dināt. De ordine vero Judith z Hester/ inferi⁹ dicit.

Explicit Prologus auctoris.

Eiusdē reuerendissimi in christo pñs/dñi Hugonis rē. Proemij sancti Hieronymi in librum Esdrę/ Expositio.

Trū difficilius rē. Pręmittit autē hieronymus huic operi pñmum: in q alloquit duos episcopos/ qz et in paralipomenon/ dommonem videlicet z ro/gatianū: Ad quozū petitionē libzū istū trāstulit de hebreo. Qd⁹ autē pñmū talis ē: Pñō ostēdit hieronymus

Ps. 48.

Ps. 54. Ps. 67.